ασπρόμαυρες φωτογραφίες με χαμογελαστά πρόσωπα από το οικογενειακό της περιβάλλον, διασκορπισμένες στο χώρο. Πριν έξι χρόνια ο ίδιος χώρος ήταν μουντός και βρώμικος. Άπλυτα ρούχα παντού, απλήρωτοι λογαριασμοί και η ίδια ξαπλωμένη πάνω σε λεκιασμένο πάπλωμα, πολύ άρρωστη να μετακινηθεί... Μια γυναίκα σε κατάθλιψη και πλήρη απόγνωση.

Σήμερα όμως, όλα αυτά αποτελούν παρελθόν. Η ισορροπία έχει επέλθει μετά από μεγάλο αγώνα. Το μόνο κατάλοιπο της προηγούμενης ζωής, ένας παλιός καναπές στη γωνιά του σαλονιού όπου η Κατσώνη εξακολουθεί να κοιμάται αφού ακόμα και σήμερα δεν είναι έτοιμη να επιστρέψει στο υπνοδωμάτιο στο οποίο κάποτε σχεδίαζε να βάλει τέλος στην ίδια της τη ζωή.

Τι σημαίνει όμως να είσαι ένα καλό κορίτσι, μια υπάκουη κόρη; Οι περισσότεροι γονείς θέλουν τα παιδιά τους να είναι πιστά αντίγραφά τους. Τα παιδιά λοιπόν διχάζονται ανάμεσα σε οικογένεια και προσωπική ευτυχία. Δυστυχώς, και τα δύο μονοπάτια δημιουργούν μια αίσθηση προδοσίας. Η Σιμόν Ντε Μποβουάρ είχε θέσει το ίδιο ερώτημα πριν 57 χρόνια σε μια από τις πρώτες αυτοβιογραφίες της, «Απομνημονεύματα μιας υπάκουης κόρης».

Στην εφηβεία της η Κατσώνη αντιμετώπισε μεγάλες δυσκολίες. Δεν μπορούσε να συνδυάσει να είναι 'ανεξάρτητη στοχαστής' μέσα σε μια συντηρητική οικογένεια.

«Όταν ξεκίνησα να γράφω το βιβλίο μου, ήταν απλά μια ειλικρινής καταγραφή της εμπειρίας μου με την ψυχική ασθένεια και ανάρρωση. Καθώς ξετυλιγόταν η ιστορία όμως, στις σελίδες καταγραφόταν η σχέση μου με την παράδοση», λέει η Κατσώνη. Ήθελα να δώσω φωνή στις ελληνοαυστραλέζες που αντιτίθενται στις προσδοκίες και τα στερεότυπα των ελληνικών οικογενειών.

Η Κατσώνη είναι κόρη ελλήνων μεταναστών που έφτασαν στην Μελβούρνη τη δεκαετία του '50 προς αναζήτηση καλύτερης ζωής για την επόμενη γενιά. Ο πατέρας της, από ένα μικρό χωριό της Ελλάδας, ένας συναισθηματικός και αναλφάβητος άνθρωπος, τον οποίο προσπαθούσε πάντα να ευχαριστεί. Η μητέρα της, καλλιεργημένη γυναίκα που όπως θυμάται η Κατσώνη διάβαζε Σιμόν Ντε Μποβουάρ και ήταν από την Αθήνα. «Η σκληρή δουλειά ήταν γραμμένη στο DNA τους. Δεν εξηγείται αλλιώς, γιατί όλα τα χρήματά τους τα αποταμίευαν για να αγοράσουν μίλκμπαρ στο Μάλβερν. Τα παιδικά χρόνια σχετικά ήρεμα, με ταξίδια στο Μόρνινγκτον σε ένα αυτοκίνητο γεμάτο ξαδέρφια και μεγάλες ελληνικές γιορτές».

Η Κατσώνη στην αρχή ήταν πραγματικά υπάκουη, μελετούσε σκληρά, πήγαινε στο Γυμνάσιο ΜακΡόμπερτσον, σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Μελβούρνης και μερικά χρόνια αργότερα στο Χάρβαρντ όπου πήρε το μεταπτυχιακό της στη Δημόσια Διοίκηση.

Το πρόβλημά της εκδηλώθηκε σε ηλικία 20 ετών. Ο πατέρας της, ο οποίος ήταν πάντα απόμακρος αλλά ποτέ βίαιος, της επιτέθηκε. Στο βιβλίο της τα γεγονότα ξετυλίγονται σαν μια αργή ταινία από φωτογραφικά στιγμιότυπα των γενοτότων εκείνης της σημαδιακής ημέρας...

Εικόνα 1η: Τη γροθιά που δέχτηκε στο πρόσωπο μέσα στην κουζίνα...

Εικόνα 2η: Να βρίσκεται κουλουριασμένη στο πάτωμα του δωματίου της...

Εικόνα 3η: Ξεραμένο αίμα στο μάγουλο και ...

Εικόνα 4η: Πλημμυρισμένη από την αίσθηση της εγκατάλειψης.

«Μου πήρε δύο χρόνια μέχρι να αποφασίσω εάν θα συμπεριλάβω το περιστατικό με τον πατέρα μου στο βιβλίο» λέει η Κατσώνη. «Είναι θέμα δεοντολογικό. Πώς μπορούσα να μιλήσω για ένα γεγονός στο οποίο δεν αναφέρθηκε ποτέ κανείς από πού αποτελούσε βαθειά κρυμμένο μυστικό της οικογένειας; Ακόμα και τώρα, το 'ελληνικό μέρος του εαυτού μου' αναρωτιέται εάν η αναφορά μου σε αυτό το πε
Στην αρχή λοιπόν του β
χε ανάμεσα σε αυτή κα
τελικά οδήγησε στην ο
της αρρώστησε. Η κακο
ίδια, είναι σαν ψυχική
«Τον συγχώρεσα τον π
βαρύτητα αυτού του γε
μάθετε όλα αυτά που σι
διαμόρφωσε την ταυτότ
φερθεί όσο επίπονο κι
Δεν είμαι σίγουρη εάν
τάθλιψης που πέρασα
βίαιου περιστατικού π
όμως η συμπεριφορά κ
οικογένειας έπαιξαν κα
στη μετέπειτα εξέλιξη
αισθανόταν μόνη και δ
Κανείς από τους γονείς
φέρθηκε ποτέ σε αυτό π
Η ίδια δεν μπορούσε ν
σε κανέναν, ούτε στον
φό της ούτε στην αγαπ
της θεία. «Υπάρχουν
που αναρωτιέμαι πόσο
ρετικά θα ήταν ίσως τ

ματα εάν είχα ζητήσει από κάπου βοήθεια -μετά το περιστατικό-, ίσως από κάποιον ειδικό. Είναι κάτι που δεν θα το μάθουμε ποτέ».

Το τραύμα είναι συνήθως το έναυσμα της κατάθλιψης. Όμως το μεγαλύτερο επεισόδιο που την έριξε στα γόνατα πριν έξι χρόνια, ήρθε όταν η ζωή της ήταν γεμάτη ζωτικότητα και πολλά υποσχόμενη. Είχε σταθεί στο πλευρό των γονιών της που έπασχαν από ανίατες ασθένειες, εργαζόταν ως ανώτερο στέλεχος σε κρατική δουλειά στην κυβέρνηση της Βικτώριας , που ήταν πολύ καλή θέση εργασίας, και είχε μόλις μετακομίσει στο σπίτι της. Δύο εβδομάδες αργότερα, ξύπνησε λουσμένη στον ιδρώτα και λαχανιασμένη. Το επόμενο πρωΐ ο κόσμος της δεν είχε κανένα χρώμα.

Οι περιγραφές της Κατσώνη είναι ανατριχιαστικές. Μιλά για τα βράδια που περνούσε χαρακώνοντας το κορμί της και κατάστρωνε σχέδιο αυτοκτονίας το οποίο έβλεπε σαν τη μόνη λύτρωση. Όμως όταν ήρθε η προγραμματισμένη ώρα του τέλους, δεν μπόρεσε να θέσει σε εφαρμογή το σχέδιό της. Ένα μέρος του μυαλού της, της έλεγε όταν εάν συνέχιζε τη ζωή της θα έπρεπε να ζητήσει βοήθεια. Ένας γιατρός την παρέπεμψε σε ψυχιατρική μονάδα στο νοσοκομείο του Ρίτσμοντ. Τα κεφάλαια του βιβλίου που αναφέρονται σε αυτό το διάστημα της ζωής της είναι χρονικά της αργής πορείας της προς τη θεραπεία.

Το διάστημα που έγραφε το βιβλίο της η Κατσώνη ζήτησε να έχει πρόσβαση στο αρχείο του νοσοκομείου. Εβδομήντα σελίδες περιέχουν λεπτομέρειες της παραμονής και της φροντίδας που δέχτηκε. Μια φωτογραφία πολαρόιντ που τραβήχτηκε την ημέρα της εισαγωγής της στην κλινική δείχνει ένα πρόσωπο ανέκφραστο, μια γυναίκα που είχε παραμελήσει εντελώς τον εαυτό της.

Ήθελα να απομυθοποιήσω αυτό που συνέβη στην ψυχιατρική κλινική. Ήθελα να αφαιρέσω το στίγμα που υπάρχει γύρω από αυτά τα θέματα. Κι αυτό έγινε σκοπός ζωής. Σήμερα η Κατσώνη είναι πρέσβειρα καλής θέλησης σε φιλανθρωπική ψυχιατρική κλινική και διοργανώνει τακτικά ομιλίες.

Στα «Απομνημονεύματα μιας υπάκουης κόρης», η καλύτερη φίλη της Ντε Μποβουάρ αντιμετωπίζει το ίδιο ηθικό δίλημμα ανάμεσα στην προσωπική ελευθερία και την υποχρέωση. Υποκύπτει στην υποχρέωση και τελικά πεθαίνει. Η Κατσώνη δεν υπέκυψε αλλά έζησε. Η κατάθλιψη περιέχει στοιχεία γέννησης και θανάτου. Στα 52 της χρόνια, όχι πια κορίτσι, παίρνει φάρμακα και ακολουθεί θεραπευτική αγωγή για να παραμείνει καλά. Υπάρχουν φορές που το βρίσκει δύσκολο να βγει από το σπίτι, αλλά σε γενικές γραμμές η ζωή είναι καλή. «Δεν φοβάμαι ότι θα ξανασυμβεί, αν και τίποτα δεν αποκλείεται, απλά προσπαθώ να ζω την κάθε μέρα στο έπακρο. Αισθάνομαι ευγνωμοσύνη για τις μέρες που είμαι καλά».

Το βιβλίο θα κυκλφορήσει από τις εκδόσεις Jane Curry Publishing τον Απρίλιο 2015. Τιμή $32.95.
Jane Curry Publishing
2 Macdonald St
Paddington NSW 2021

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα SMH στην έκδοση της 1ης Φεβρουαρίου 2015.